

NEKAJ AKTUALNIH NALOG KMETIJSTVA

reprodukcijske. Za nadaljnje reprodukcije bodo zagotovile sredstva republike, okraji in kmetijske organizacije iz lastnih sredstev. Zvezna kmetijska zbornica mora torej skleniti pogodbe z ustreznimi zavodi, da bi jim zagotovila sredstva v ta namen. Izbrati mora najboljše organizacije, jih za to delo usposobiti itd. Tako bomo z dobrim delom in z manjšimi sredstvi dosegli večje uspehe.

Končno strokovnjaki razpravljajo o domači selekciji, pridelovanju in uvozu semena. Menimo, da je glavno to, da imamo seme, ki bo dalo dobre rezultate, ne pa to, ali bomo sejali domače ali uvoženo seme.

Uporaba umetnih gnojil

Od leta 1953 je uporaba umetnih gnojil porastla od okrog 110.000 na okrog 570.000 ton letos. Ni dvoma, da je to lep uspeh. Postavlja pa se vprašanje, ali smo s tem dosegli ustrezeno povečanje proizvodnje v kmetijstvu in ali smo gnojila pravilno uporabljali, da bi dala največjo možno korist kmetovalcu in skupnosti? Na podlagi dosedanjih izkušenj lahko trdimo, da je tudi tu dosti slabosti in da nimamo dovolj izdelane in usposobljene službe, ki bi dajala navodila, katera gnojila najbolj ustreza posameznim kulturam in posameznim zemljiščem, pa da bi tako zagotovili pravilno uporabo teh sredstev. Zadruge, ki so glavni nosilci pospeševanja kmetijstva pri individualnih kmetih, bi morale razen tega, da preskrbijo kvalitetno seme in potrebne količine umetnih gnojil, tudi nabaviti od ustreznih zavodov, postaj in podobnih ustanov točne podatke za posamezne dele svojega okoliša. Dobro bi bilo, če bi se povsod, kjerkoli je to mogoče, dajali tudi za posamezne parcele točni »recepti«, kakšno kombinacijo umetnih gnojil je treba uporabiti za posamezno kulturo. No, to ni samo problem zadrug. V tem pogledu niso nič manjše obveznosti tudi tovarn in pa uvoznikov umetnih gnojil. Vsa mreža, ki se ukvarja s prometom z umetnimi gnojili, bi se morala usmeriti k temu, da bi dajala navodila za pravilno uporabo tega važnega sredstva. Povpraševanje po gnojilih smo že zelo dvignili, večamo tudi domačo proizvodnjo in uvoz, v perspektivi pa bomo potrošnjo gnojil še za tri-

krat povečali. Ta služba ima torej danes poseben pomen in naše ustreerne gospodarske organizacije bi se morale bolj posvetiti njenemu razvoju in usposabljanju.

Naslednji problem v zvezi z umetnimi gnojili so regresi. Te dni je izšla odločba o novih regresih. Dvojni regresi so ukinjeni, pa torej tudi dvojne cene. Cene bodo nekoliko bolj ugodne od tistih, ki so veljale za kmetovalce, ki niso kontrahirali, pa tudi nekoliko večje od cen v kontrahiranju. Lahko rečemo, da so to cene, po katerih bo mogoče prodati razpoložljive količine. Po novem regresu so prodajne cene umetnih gnojil take, da zagotavljajo kmetovalcem visoko rentabilnost uporabe teh sredstev pri najmanjšem učinku. Če da na primer 1 kg

nomije potrebujemo okrog 3000 kombajnov. Naše možnosti pa niso take, da bi sedaj opustili delo s snopovezniki in mlatilnicami ter računali samo na kombajne.

Kar se tiče mehanizacije glavnih del, se stane precej popravlja. Letos bo kmetijstvo dobilo 2700 traktorjev iz uvoza in 1200 iz domače proizvodnje. Licence, ki smo jih kupili, odpirajo perspektivo tipizacije traktorjev za potrebe kmetijstva. Traktorje bomo morali uvažati vse dotedaj, dokler ne bo domača proizvodnja popolnoma osvojila proizvodnje za potrebe kmetijstva. Sredstva za uvoz so preskrbljena. Toda za nas je velik problem, ali so naše kmetijske organizacije usposobljene, da sprejmejo tako mehanizacijo in da jo pravilno izkoristijo. To se

Zito je dozorelo. Clevekov trud je poplačan. — Slika: žetev na nepregledni ravnini Slavonije

umetnega gnojila samo 1 kg donosa pšenice, je razmerje naslednje: 1 kg umetnega gnojila bo stal povprečno 12 dinarjev, 1 kg pšenice pa bo po naših odkupnih cenah stal 25 dinarjev, na prostem trgu pa od 32 do 35 dinarjev (v žitrodnih krajih). V nežitorodnih krajih bo to razmerje za kmetovalca še bolj ugodno.

Mehanizacija kmetijstva

V mehanizaciji žetvenih in mlačvenih del smo malo napredovali, manj kakor pa so nam dopuščale razmere. Domača proizvodnja snopoveznikov, mlatilnic in kosilnih strojev dela s precej zmanjšano zmogljivostjo, medtem ko ročno žanje in mlatilo tudi v tistih krajih, kjer bi ta dela prav lahko mehanizirali. Zadržane organizacije bi morale sklepati z industrijo konkretno pogodbe, da bi jim lahko za žetev in mlačev izdelala potrebne stroje. Poslovne združne zveze bi lahko dosti bolj pospešile ali podprtje zadruge pri hitrejši mehanizaciji žetve in mlačeve. To je tem bolj važno, ker je sedaj v privatnem sektorju okrog 50 % zastarelih in za delo nesposobnih mlatilnih garnitur, s katerimi pa vendarle delajo, ker nimajo drugih.

Odkupili smo licenco za izdelavo kombajnov. Pospešili bomo osvajanje proizvodnje kombajnov za žito, toda ni treba pričakovati, da bomo s kombajni ta problem tako hitro rešili. Samo za državna kmetijska posestva in zadružne eko-

pravi, ali so državna kmetijska posestva, kmečke obdelovalne zadruge, kmetijske zadruge, ali njihove zveze in združenja, organizirala usposabljanje kadrov za pravilno uporabo strojev, ali ustavljajo potrebno mrežo servisnih delavnic za popravilo strojev, ali je zagotovljena preskrbna rezervna deli, gorivom, mazivom in vsem drugim, kar zahteva tak skok v mehanizacijo. Ravno reševanje teh problemov pa zelo počasi napreduje. Res je, da imamo zelo lepe primere, toda ti primeri so še maloštevilni.

Kakor vidimo, so tudi tu glavni problemi v službi mehanizacije. Toda ravno mehanizacija je tisti najvažnejši člen, ki bo vplival na družbenne spremembe na vasi in na podružbljenje proizvodnje v kmetijstvu.

Za jesensko setev bomo imeli, kakor kaže, več strojev, več semen, več umetnih gnojil — z drugimi besedami boljšo materialno bazo, kakor prejšnja leta. Naše kmetijske organizacije imajo več izkušenj in v zadnjih letih so zelo napredovale, zlasti zadruge. Toda, da bi jesenska setev popolnoma uspela, se moramo takoj usmeriti na reševanje vseh problemov, ki so v zvezi z njenou izvršitvijo.

Končno moramo pripomniti, da je potrebno ožje sodelovanje med kmetijskimi organizacijami in industrijom. S tem sodelovanjem bi lahko rešili mnoge probleme, ki doslej niso rešeni samo zato, ker ni bilo zadostne povezave.

UREDNIŠKI ODBOR »NAŠE SKUPNOSTI«

Nikola Balog, Tone Vratuša, Todor Vujasinovič, Danilo Vukovič, Dušan Vukovič, Kiro Gligorov, Ašer Deleon, Milun Ivanovič, Petar Ivičevič, Jovan Jankovič, Jovan Marinovič, Ljubisa Markovič, Mira Mitrovič, Ante Novak, Vojin Popovič, Janko Smole, Zdenko Has, Nikola Cobelláš.

Predsednik uredniškega odbora:
Kiro Gligorov.

Glavni in odgovorni urednik:
Ljubisa Markovič.

UREDNIŠKI ODBOR ZA SLOVENIJO:
Ivo Klemenčič, Vasja Kogej, Viktor Kotulk,

Mile Smolinsky, Pavle Žaucer.

Predsednik uredniškega odbora za Slovenijo:
Pavle Žaucer.